

**VII DISTINCIÓ ODP "BONA PRÀCTICA
EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"**
FITXA DE CANDIDATURA

A. DADES BÀSIQUES DE L'EXPERIÈNCIA:

Títol de l'experiència : CREACIO D'UN ESPAI DE CONFIANÇA ACTIVA : PRE CONSELL DEL BARRI DEL BESOS		
Nom de la ciutat/regió : SANT ADRIA DE BESOS		
Entitat promotora Regidoria de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs		
País: ESPAÑA		
Data d'inici: NOVEMBRE 2011	Data finalització: ABRIL 2013	
Nom de la persona de contacte:		
Càrrec de la persona de contacte:		
Telèfon de contacte:	Correu electrònic:	
Tamany de la població: 35.453 (2013)		
Superfície: 3.798.049,21 m2.		
Densitat de població: 9.255 hab / Km 2		
Renda per capita: Euros per Habitant 12.912 Index (Àmbit=100) 84,39		
Principal sector econòmic: serveis		
Tipus d'experiència:	pressupost participatiu	
	planificació urbana	
	consells	si
	espai/taller de diagnòstic, prospectiva, prioritització, monitoreig...	
	audiències i forums	
	consulta/referèndum	
	jurats ciutadans	
	govern electrònic/ govern obert	
	iniciatives legislatives i participació	
	altres	
Àmbit territorial	conjunt del territori	
	districte	
	barri	si
Àmbit temàtic	governança	
	educació	
	transport	
	gestió urbana	
	salut	
	seguretat	
	medi ambient i/o agricultura urbana	
	nous moviments socials i associacionisme	
	cultura	
	habitatge	
	creació d'ocupació	
descentralització	si	

**VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA
EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"**
FITXA DE CANDIDATURA

	desenvolupament local	
	formació/capacitació	
	Economia i/o finances	
	Normatives legals	
	Inclusió social	
	Tots	
	Altres	

B. FUNCIONAMENT

DESCRIPCIÓ DEL CONTEXT EN QUÈ S'HA DUT A TERME L'EXPERIÈNCIA

El barri del Besòs, construït als anys 60 a la dreta del riu, seguia el model de la ciutat dormitori. La seva història ha estat marcada per les lluites veïnals.

Cap a l'any 1960 va començar la construcció d'un nou polígon d'habitatges, que amb el mateix nom del Besòs era una prolongació del barri barcelonès del mateix nom. Els terrenys dedicats al conreu agrícola i l'extracció d'àrids es van urbanitzar en pocs anys per crear un nou barri.

La vida del Besòs, como la de molts altres barris de característiques similars, ha estat marcada per un cert desarrelament dels veïns, situats en un polígon allunyat del centre de la població, i per una llarga lluita per aconseguir serveis dignes. El darrer episodi d'aquesta lluita veïnal va ser la revolució popular de 1991, quan el projecte de construcció de nous blocs d'habitatges al solar que els veïns demanaven per equipaments va provocar fortes protestes que varen finalitzar amb violents enfrontaments, de trist record.

*Avui en aquell solar, que ha pres el nom de la petita palmera que algú va plantar en aquell descampat, està destinat a equipaments públics i els fets de 1991, coneguts com l'intifada del Besòs, son només un record llunyà, encara que segueix essent un barri amb una condició decidida respon de manera unitària a les actuacions municipals. (extret de **Un barri lluitador del llibre Sant Adrià de Besòs, més enllà del Fòrum, 2004, de Josep Rafael Alsina, Mayte Piulachs i Emili Agulló, pàg. 68**)*

Per tot això amb l'interès de poder crear un nou consell, aquest ja d'ambit territorial des de la regidoria de Participació Ciutadana es va veure la possibilitat de fer-ho al barri del Besòs, però per adquirir metodologia, pràctica, establir vincles de confiança mutua i l'habilitat de treball conjunt, es va crear el Pre-Consell per crear les condicions per la posterior aprovació, ja pel Ple Municipal del Reglament del que serà el Consell de Barri del Besòs.

OBJECTIUS

Objectiu general i prioritari: Generar confiança activa per millorar la participació a través de l'experiència compartida del Pre-Consell de Barri al Besòs.

Objectius específics:

- Crear un espai de reflexió des del que entendre el treball conjunt

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA" FITXA DE CANDIDATURA

- Obrir un canal que generi confiança mútua i recíproca
- Aprendre al funcionament conjunt des del respecte i la comprensió
- Aprendre conjuntament eines de treball per afavorir el diàleg
- Treballar en temes d'interès comú atenent els interessos de les parts

Projecte operatiu:

- Establir un calendari de funcionament factible
- Fer una diagnosi compartida
- Establir prioritats conjuntament
- Dissenyar el pla i mètode de treball

Activitats:

Establiment de les meses de treball
Mesa de seguretat i civisme
Mesa d'urbanisme i espai públic
Mesa de la societat del coneixement

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Com s'ha comentat a la introducció l'Ajuntament de Sant Adrià té l'experiència de 7 Consells Municipals sectorial: Dona, Solidaritat, Arts i Cultura, Accessibilitat, Medi Ambient, Promoció Econòmica i Social i Educació, amb diferents ritmes i resultats, segons sigui el tema i el moment, però tots ells actius i també actualment també s'estan portant endavant les gestions per a la creació d'un Consell Infantil i Juvenil.

Fa uns anys, per respondre a les necessitats d'acció conjunta a un territori de molta complexitat, es van fer dues sessions de treball comunitari que es varen convocar com a Consell de Barri de la Mina, però i com em comentat per la mateixa complexitat del territori no es va seguir amb la proposta de la creació del Consell.

Aquesta complexitat, a més de temes que li són propis al Barri de La Mina a Sant Adrià, per la seva construcció com a moltes de les poblacions a l'àrea metropolitana de Barcelona, parteix de les divisions que creen des del mateix riu Besòs, com els serveis Metropolitans, el tren, l'autopista de Mataró i la Ronda del Litoral, així com la deixalleria, la depuradora, i les dues centrals tèrmiques, l'antiga amb les tres xemeneies a la banda esquerra del riu, com l'actual, de cicle combinat, al marge dret.

Tot i ser demanat, en el seu moment, un espai de treball conjunt entre el barri i els veïns i veïnes i les entitats que els poden representar, no ha estat fàcil portar-ho endavant, sobre tot perquè sempre ha existit una situació tensa i complicada entre diferents representants del mateix barri i vers l'administració. Així és que quan es va anar a proposar al Barri la creació d'un consell tot va aconsellar que

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

per afavorir l'aprenentatge convenient de les tècniques de diàleg necessàries i la confiança mútua imprescindible començaríem per un PRE-CONSELL des del que tot i anat treballant aprendríem conjuntament com millorar-ho.

Amb la convocatòria de totes les entitats representatives del barri i les persones a que tipus personal varen voler acudir es va convocar la primera reunió que es va nomenar plenari, on es va explicar el projecte.

La presència institucional va ser: el mateix alcalde, la regidora delegada de Participació Ciutadana i el regidor de Barri, la cap i la de servei de Participació Ciutadana, la tècnica delegada d'alcaldia i la persona assessora de l'empresa contractada a l'efecte, es a dir en Xavier Tort, d'Espai Públic.

A la primera reunió va haver la controvèrsia pròpia de totes les sospites, desconfiances i dubtes que produïa el fet de pensar per part dels representant del barri que els representants municipals realitzaven la proposta del projecte amb algun interès ocult, es a dir que hi hagués algun tipus de "trampa" per no donar resposta adequada al seus interessos tantes vegades expressats i reivindicats de diferents maneres però no abordats mai des d'una taula única on posar-los en relació, ordenar-los per grau de necessitat i donar la resposta o acció, per part de l'Ajuntament, necessari.

Es va obtenir un vot de confiança per part de tots els assistents, cap a l'equip que liderava el projecte, amb l'alcalde en cap, i a hores d'ara, després d'un any de funcionament i a poc de constituir formalment el Consell de Barri del Besòs, primer consell territorial a Sant Adrià, amb un reglament consensuat amb el mateix Pre-consell, pensem que ha estat una experiència molt rica, formativa, i volem compartir-la.

LIDERATGE DE LA INICIATIVA I CORRESPONSABILITAT DELS DIFERENTS ACTORS

En primer lloc el procés l'impulsa el mateix alcalde de la Ciutat, que el promou, des del PAM del mandat, el presenta davant de l'equip de Govern i al Ple Municipal i davant de les entitats i persones representatives del barri del Besòs.

La segona persona, en importància per a la realització del projecte es la regidora delegada de Participació Ciutadana, que el projecte dins del mateix PAM, com a proposta de l'equip de Govern, i pren les iniciatives necessàries per a la seva realització.

El equip tècnic de Participació Ciutadana, amb la cap i la tècnica involucrades molt directament en totes les tasques necessàries i el suport oportú, des de la previsió econòmica la redacció del projecte, la proposta d'empreses consultores, la seva selecció i posterior contractació, suport econòmic, realització de les convocatòries, seguiment de l'assistència, realització de les actes i la seva distribució i publicació a la Web, etc.

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA" FITXA DE CANDIDATURA

El Sr. Xavi Tort com assessor i dinamitzador per l'empresa contractada a l'efecte Espai Públic, amb una acurada tasca, primer quasi com a mediador, després com assessor tan per l'ajuntament com per a les entitats del barri i dinamitzador per a les meses i plenaris.

Per part del barri també va haver actors, el regidor del Barri, molt implicat en el dia dia del barri i les seves necessitats, el vicepresident del Pre-Consell, amb representació veïnal, i la nova junta de l'associació de veïns, que treballen per la unitat de criteris, tan dins del barri com amb l'Ajuntament.

TRANSVERSALITAT I COORDINACIÓ AMB ALTRES ENTITATS O AMB DEPARTAMENTS DEL MATEIX GOVERN MUNICIPAL

Des de la mateixa presentació de la constitució del pre-consell, per part de la persona que la realitza, el dinamitzador, es fa palesa la importància del treball conjunt, transversal i coordinat pel que fa els serveis municipals per l'èxit de la proposta del Consell. Quan el criteri és el territori, totes les regidories estan implicades. Es obvi que es procedeix d'una dinàmica diferent, que entorpeix i a ralentitza les tasques i això es una de les principals crítiques que realitzen els veïns quan es mostren desconfiats en el funcionament del Pre-Consell.

Per trencar aquesta dinàmica es creen les meses de treball, conjuntament amb els representants dels veïns i de les seves entitats i els responsables polítics i tècnics dels temes abordats, les meses que es veuen prioritàries per constituir i seguir treballant, segons apareix en la diagnosi realitzada com a primera eina i acordat al segon plenari de validació del mateix:

Mesa de seguretat i civisme
Mesa d'urbanisme i espai públic
Mesa de Societat del coneixement

C. METODOLOGIA

DESCRIPCIÓ DE LA METODOLOGIA I DELS MECANISMES DE PARTICIPACIÓ IMPLEMENTATS EN LES DIFERENTS FASES DEL PROCÉS:

La metodologia per a la generació de confiança activa es:

- Informar puntualment, del que es interès del barri
- Fer prioritats, es a dir parlar d'allò que interessa i es veu important
- Contrastar informacions, opinions i punts de vista
- Arribar a acords
- Fer propostes conjuntes
- Posar-les en coneixement als serveis municipals
- Realitzar el seguiment de la seva realització
- Informar dels seguiments i estat de les propostes

VII DISTINCIÓ ODP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA" FITXA DE CANDIDATURA

Tot plegat pot semblar bàsic i elemental, però hom coneix que, dins del marc de la complexitat de l'administració es fa difícil i per als veïns i veïnes. Representa un procés pràcticament incomprensible i molt sovint inabordable. La comprensió i sobre tot, el canvi de tot això, millorant la comprensió, però sobre tot modificar els "temps" de les accions municipals, es el que es treballa des del pre-consell.

Una de les principals premisses ha estat la transparència i el rigor en la comunicació, informar en tot moment, puntual i àmpliament en els temes abordats pel que fa a les sol·licituds i demandes dels veïns i veïnes.

D. RECURSOS ECONÒMICS

PRESSUPOST

Les despeses que ha originat la creació del pre-consell han estat les de la contractació de l'empresa assessora: Espai Públic.

Any 2011, elaboració del pre-projecte, presentació a l'equip de govern i a les entitats del barri, acompanyament en la preparació de les primeres reunions, plenaris, etc.. de les primeres sessions **4.908,40 euros.**

Any 2012, acompanyament en la presentació del projecte, a l'equip de govern i al barri, re-diseny del mateix, acompanyament i dinamització de la preparació de les meses, la realització de les meses i els plenaris del primer semestre **3.025,43 euros**

Elaboració conjunta, redacció i presentació de la proposta de reglament pel Consell de Barri de Besòs. **1.573,00 euros**

TOTAL.....9.506,83

La resta dels recursos emprats corresponen a les despeses del manteniment del servei de Participació Ciutadana, es a dir nòmines i despeses d'administració.

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA" FITXA DE CANDIDATURA

ESTRATÈGIA DE FINANÇAMENT

Aquest pressupost ha estat assumit per l'ajuntament amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona en les subvencions percebudes, per els projectes anuals, Pla Integrat de Participació 2011, amb una quantitat de 11.153 euros per a tot el programa anual el i Pla Integrat de Participació 2012 amb una quantitat de 9.464,00 euros, que a més de ser utilitzats per a pagar la part corresponen del projecte del Pre-Consell, ha col·laborat en el pagament de totes les activitats que s'han realitzat des de la Regiduria de Participació Ciutadana.

E. DIFUSIÓ DE LA INFORMACIÓ I RETORN ALS PARTICIPANTS

DESCRIPCIÓ DE LA INFORMACIÓ DIFOSA DURANT EL PROCÉS

Des del primer moment que es va posar en marxa el projecte del Pre-Consell s'ha informat en escrit i comunicats a tot el barri, a través de la premsa VIURE", la Web, el taulells i pantalles distribuïts per tota la ciutat i al taulell d'anuncis del Centro Cultural Besòs.

Tots els representants de les entitats, els ciutadans procedent del cens, els nomenats per l'alcalde i representants dels serveis i equipaments del barri que componen el consell son avisats amb temps i per diferents vies de les convocatòries.

Els membres de les associacions, els més veterans no tenien gaire pràctica amb els TIC, pel que el Centre Cultural Besòs ha estat una plataforma que ha col·laborat importantment en la comunicació, també s'ha organitzat un curs d'ofimàtica bàsica expres, per als membres del consell que així ho varen sol·licitar, tot i que des del centre polivalent d'activitats, depenen de la Generalitat se'n fan periòdicament.

I per descomptat TOTA LA DOCUMENTACIÓ, en un termini quasi immediat, es penjada a la Web municipal, poden ser consultada en tot moment, convocatòries i actas de totes les reunions i plenaris es troben a disposició de tots els veïns i veïnes que les vulguin consultar.

RETORN ALS/LES PARTICIPANTS

Amb les comunicacions periòdiques, comunicats escrits, publicacions, i sobre tot tota la documentació ordenada i disponible a la Web Municipal, així com en paper al Centre Cultural Besòs, els participants estan informats, en tot moment, de l'estat de la situació, pel que fa al desenvolupament del Pre-Consell, la tasca de

**VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA
EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"**
FITXA DE CANDIDATURA

les diferents meses, i dels acors i decisions del plenari.

F. RESULTATS

NOMBRE TOTAL DE PARTICIPANTS EN EL PROCÉS I PERCENTATGE SOBRE EL TOTAL DE POBLACIÓ DIANA. PERFIL DELS PARTICIPANTS.

El total de la població del Barri del Besòs, que segueix amb interès el desenvolupament del Pre-Consell de Barri es de 5.405 ciutadans, 2618 homes i 2787 dones (any 2012).

Les entitats que el representen son 17, 1 veïnal, 6 culturals, 1 de promoció econòmica, 1 de Societat Activa, Gent Gran i 8 d'esport.

El perfil dels participants es d'una mitja de 40 anys, i en un percentatge de 70% masculí per un 30% femení.

Sobre el total de la població de Sant Adrià el Barri del Besòs representa un 15,24 %.

Cal dir que per la seva història i trajectòria els veïns i veïnes del Barri del Besòs son molt actius i participatius. Havent tingut un partit propi, el Partit Independent del Besòs, PIB, amb representació al Ple Municipal amb 32i 3 regidors durant 2 legislatures.

S'HA PRODUÏT DOCUMENTACIÓ SOBRE ELS RESULTATS? DE QUIN TIPUS? ÉS ACCESSIBLE LA DOCUMENTACIÓ? S'HA RETORNAT A LA CIUTADANIA?

S'han fet convocatòries i actes de totes les reunions , meses, presentacions i plenaris, tota s'ha enviat als participants per e-mail, o en paper , es troba disponible en paper per a la seva consulta al Centre Cultural Besòs i es pot trobar a la Web Municipal per part de qui ho desitgi a www.sant-adria.net, pestanya de Partipació Ciutadana, apartat de Consells, Pre Consell de Barri del Besòs.

IMPACTES EN LA POLÍTICA PÚBLICA. INDIQUI SI ARREL DE L'EXPERIÈNCIA S'HAN PRODUÏT CANVIS EN LA LEGISLACIÓ, EN LES ACTUACIONS DE L'ADMINISTRACIÓ (PLANS, PROJECTES ETC), EN EL

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA" FITXA DE CANDIDATURA

PRESSUPOST I/O EN LA GESTIÓ MUNICIPAL.

max. 1000 caràcters/ 200 paraules

L'impacte en el funcionament de la política pública, es a dir d'aquest Ajuntament, es lleu per observable, ja que la presencia constant i el seguiment de les propostes fa que es dinamitzi ostensiblement alguns aspectes del funcionament, la presencia del responsables, tant polítics com a tècnics al territori, exposant i argumentant l'estat de les qüestions ha permès o afavorit modificacions d'actituds en molts aspectes, encara que de manera subtil, s'han millorat els tractament, pel que fa al respecte, al diàleg i les formes. En algun del casos han millorar la qualitat o la celeritat dels serveis i s'han incorporat aspectes que en anterioritat no s'havien observat.

Es parla amb contingut de la transparència, es coneix que es i que representa, es demana i s'ofereix i tot i que no de manera coordinada es va treballant de manera transversal.

Es podria dir que en alguns aspectes s'han trencat tòpics, prejudicis i en el moment d'argumentar s'utilitzen termes que defineixen millor i permetes i/o afavoreixen el treball conjunt, en el sentit de millorar les condicions de vida al barri cada participant des del seu espai d'intervenció.

IMPACTES EN ELS ACTORS. EFECTES CULTURALS EN ELS/LES PARTICIPANTS I TAMBÉ EN EL GOVERN MUNICIPAL (TÈCNICS, POLÍTICS...)

Ens remetem a alló dit en l'anterior paragraf. Tot dient que un bon indicador de l'exit en les condicions abans esmentades pot ser que d'altres barris arriba la proposta de la constitució del Consell de Barri, a la regiduria de Participació Ciutadana.

IMPACTES A L'EXTERIOR. L'EXPERIÈNCIA ÉS TRANSFERIBLE O REPLICABLE A UNA ALTRA CIUTAT, PER UNA ALTRA ORGANITZACIÓ ETC.

Igualment

G. AVALUACIÓ I MONITOREIG DEL PROCÉS.

DESCRIGUI BREUMENT QUIN TIPUS D'AVLUACIÓ DEL PROCÉS S'HA PREVIST (INTERNA/EXTERNA), ENTITAT QUE LA REALITZARÀ I PARÀMETRES QUE ES MESURARAN.

VII DISTINCIÓ ODP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA" FITXA DE CANDIDATURA

Amb les condicions actuals del servei un cop consolidat el Consell de Barri del Besòs i per no entorpir la dinàmica de treball farem l'avaluació del procés de creació, a partir del Pre-Consell de Barri, amb els seus participants, en base a entrevistes i qüestionaris que ens ho facilitin.

INDIQUI SI LA CIUTADANIA PARTICIPA EN L'AVAUACIÓ I/O SI SE LI FA UN RETORN.

Per descomptat que qui ha d'avaluar el procés de constitució del Pre-Consell i el Consell del Barri del Besòs ha de ser la ciutadania i per tal de no influir, en el moment actual, en el procés no s'ha realitzat la consulta, per via entrevista o qüestionari, però el nivell de satisfacció es patent si observem l'alt nivell d'assistència i participació que hi ha, els comentaris, aprovacions i crítiques constructives que es reben.

Cal observar per sobre de tot que pel que fa al que es pretén en aquest projecte: un canvi de conducta cap a la confiança activa, es un element difícilment quantificable i per que fa a qualificable no pot ser per actuacions recents i puntuals, ha de ser el resultat d'un procés de mes duració.

ESTÀ PREVIST QUE HI HAGI UN SEGUIMENT/MONITOREIG DEL PROCÉS PER PART D'AQUESTA UN COP FINALITZADA L'AVAUACIÓ?

Si, també, per descomptat, sobre tot perquè el Pla d'Acció Municipal preveu la constitució de Consell a tots els barris i finalment un Consell de Ciutat que permeti millorar la Participació Ciutadana en quantitat i sobre tot, en qualitat, des de la transparència i credibilitat, entesa com a governanza.

H. RESUM I CONCLUSIONS

ELEMENTS DESTACABLES DE L'EXPERIÈNCIA.

Aqui ens agradaria poder afegir, la visió dels vídeos de <http://www.youtube.com/watch?v=btsVAYckheg>, on es recullen les revoltes del 1990 i contrastar-les amb les actes que figuren a la Web, ens agradaria també poder recollir opinions dels ciutadans, pel que es refereix a l'experiència del Pre-consell si no fos que no resulta "aconsellable" ja que estem en ple desenvolupament del projecte i el que correspon es prosseguir en la feina feta.

**VII DISTINCIÓ ODP "BONA PRÀCTICA
EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"**
FITXA DE CANDIDATURA

REPTES A ASSOLIR EN EL FUTUR. màx. 500 caràcters/ 100 paraules Continuació de la dinàmica de treball, mantenint el ritme i les condicions de transparència, eficàcia i eficiència.
MOTIU/S PEL QUAL ES CONSIDERA UNA EXPERIÈNCIA INNOVADORA. màx. 500 caràcters/ 100 paraules Cal dir que NO s'ha de considerar una experiència innovadora, potser allò que es innovador en experiència es que es REAL, es a dir en un entorn que podria dir-se resultava "hostil" a una intervenció d'aquestes característiques on el tema de la confiança activa es plantejava si no impossible, si molt difícil, en relativament poc temps i només amb un funcionament suficientment honest, insistent, mantingut, es poden canviar les dinàmiques i millorar les actituds. Cal insistir que es una primera feina feta, però queda molta per realitzar entre els veïns però SOBRE TOT, en el terreny tècnic i i per descomptat en l'àmbit polític.